

Educatieve projecten in het kader van MK800

-

Basisonderwijs

Colofon

Auteur: Astrid J.G. A. Goessen, MA

m.m.v. Koen Kemps – Stichting Swalm & Roer, kapelaan Marco Figliola, Marianne Muller-Klaar, Marieke Korstenhorst, Marjolein Peeters – ECI Cultuurfabriek, Miep Kaiser

Illustraties: Henriëtte Janssen-Klaar

Foto's: Astrid Goessen, Frans van Galen – Bisdom Roermond, Jean-Pierre Geusens – FOCUSS 22, Marco van 't Klooster – Kerk en IT, Pixaby.com

In opdracht van MK800 <https://www.munsterkerk800.nl/>

September 2020

© Quantiquali Roermond, 2020

<http://quantiquali.nl>

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
THEORETISCHE VERANTWOORDING	4
ONDERWIJSTHEORIE EN -VISIE	4
DIDACTISCHE UITGANGSPUNTEN	4
PRODUCTEN	6
LESBRIEVEN	6
<i>Lesbrief groep 1 t/m 3</i>	6
Doel	6
Achtergrond	6
Didactische werkvormen	6
Inhoud	6
Bijpassende materialen/opdrachten	7
<i>Lesbrief groep 4 t/m 6</i>	9
Doel	9
Achtergrond	9
Didactische werkvormen	9
Inhoud	9
Bijpassende materialen/opdrachten	10
Bonusmateriaal	10
Opdrachtenboek 'Op bezoek in de Munsterkerk'	11
<i>Lesbrief groep 7 en 8</i>	24
Doel	24
Achtergrond	24
Didactische werkvormen	24
Inhoud	24
Bijpassende materialen/opdrachten	25
Bonusmateriaal	25
Opdrachtenboek 'Op zoek in de Munsterkerk'	26
KWARTETSPEL	38
MEMORIESPEL	39
KINDERBOEKEN	40
<i>Kijk mee met Xan en Liv</i>	40
<i>Kiek mit, mit Xan en Liv</i>	41
<i>Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk</i>	42
KLEURPLATEN	43
<i>Kleurplaat 1</i>	43
<i>Kleurplaat 2</i>	44
<i>Kleurplaat 3</i>	45
LITERATUUR EN REFERENTIES	46
BIJLAGE	47
OPLOSSING WOORDZOEKER (OPDRACHTENBOEK 'OP BEZOEK IN DE MUNSTERKERK')	47
OPLOSSING PUZZELOPGAVE (OPDRACHTENBOEK 'OP ZOEK IN DE MUNSTERKERK')	48

Theoretische verantwoording

Onderwijstheorie en -visie

De leeromgeving van het kind dient aan te sluiten bij zijn beleving. Door aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind, ontvangt het als het ware de sleutel tot het begrijpen van de wereld om zich heen.

Het kind groeit in zijn ontwikkeling door eerder opgedane ervaringen en competenties met elkaar te verbinden¹.

Van nature wil een mens altijd leren. De intrinsieke motivatie werkt hierbij als een interne vlam, als vuur dat zich van binnenuit wil verspreiden. De uitdaging van de leerkracht ligt in het aanwakken van die vlam van de intrinsieke motivatie van het kind. Een kind kan uiteraard ook extrinsiek gemotiveerd worden om te leren. De kans echter dat de 'leervlam' die door een ander is aangestoken ook op langere termijn blijft branden, is een stuk kleiner dan wanneer het gaat om de 'leervlam' die is ontstaan vanuit het verlangen van het kind om iets te leren².

Door tijdens het leren gebruik te maken van meerdere zintuigen en werkvormen kan het kind verbanden zien en de aangereikte kennis nog steviger verankeren in zijn eigen 'leernetwerk'. Differentiatie en herhaling zorgen ervoor dat aangeboden kennis ook daadwerkelijk beklijft³.

Werken in de leeromgeving van het kind waarbij het gebruik maakt van meerdere zintuigen en werkvormen:

- biedt het kind de kans te leren vanuit de zone van de naaste ontwikkeling.
- leidt tot ervaringskennis.
- biedt het kind de kans actief te leren.
- helpt het kind om zijn leeromgeving vanuit meerdere perspectieven te ontdekken.
- stimuleert het kind in zowel het zelfstandig leren als het samen leren.
- helpt het kind het abstracte met het concrete te verbinden.
- geeft het kind de kans om deskundigen om uitleg te vragen.
- sluit aan bij de diverse leerbehoeften die een kind heeft.
- geeft de leerkracht de kans adaptief te werken.

Didactische uitgangspunten

Bij het opstellen van de lesbrieven en de ontwikkeling van de (onderwijs)materialen, is uitgegaan van de verschillen tussen kinderen, hun diverse achtergronden en de verschillende leerbehoeften die kinderen hebben. Het gebruik van diverse didactische werkvormen speelt hierop in.

Met behulp van een verhaal wordt de verbinding gemaakt met de leefwereld en leeromgeving van het kind. Na een voorbereiding op school, bezoeken de kinderen de

¹ (David, 2015; Goessen, 2019a, 2019b; Siemens, 2005; Valcke, 2010)

² (Emonds, 2011; Ryan & Deci, 2000a, 2000b)

³ (Kerpel, 2014; Smet, Brand-Gruwel, Kirschner, Kester, & Merriënboer, 2013; Van Middendorp, 2015b, 2015a; Verdoorn, 2014)

jubilierende Munsterkerk. Op deze wijze wordt er een rijke, krachtige en betekenisvolle leeromgeving voor het kind gecreëerd.

Drie lesbrieven:

- Groep 1 t/m 3
- Groep 4 t/m 6
- Groep 7 en 8

Differentiatie in omvang en moeilijkheidsgraad van de aangeboden lesstof.

Soorten opdrachten:

- Denk-opdrachten (bijvoorbeeld: Waar wil ik meer over weten?)
- Uitzoek-opdrachten (bijvoorbeeld: een puzzel oplossen)
- Doe-opdrachten (bijvoorbeeld: schrijf een verhaaltje of gedichtje, óf teken een glas-in-loodraam)

Kinderen leren op verschillende wijzen en zijn op verschillende gebieden intelligent. Het ene kind denkt en leert in beelden, het andere juist in taal. Door de variatie in opdrachten wordt de meervoudige intelligentie van het kind aangesproken, waarmee de kans dat het kind tot leren komt wordt vergroot⁴.

Verleden, heden en toekomst worden met elkaar verbonden. De leeromgeving gaat hierdoor nog meer leven en maakt dat het kind waardering krijgt voor zijn eigen leeromgeving.

Het kind zal:

kennis opdoen;

zijn leeromgeving meer begrijpen;

zichzelf laten zien;

sociale vaardigheden trainen.

⁴ (Buter, 2001)

Producten

Lesbrieven

Lesbrief groep 1 t/m 3

Doel

De kinderen van groep 1 t/m 3 kennis laten maken met de jubilerende Munsterkerk die 800 jaar bestaat in 2020.

Achtergrond

Deze lesbrief maakt onderdeel uit van het project MK800.

Op 1 oktober 1220 is de Munsterkerk ingewijd. Op dat moment was de bouw van het belangrijkste deel van deze kerk voltooid. In het jaar 2020 wordt dit 800-jarig bestaan herdacht en gevierd.

Het comité MK800 heeft zich de opdracht gesteld om alle kinderen en jongeren van het PO en VO uit Roermond een bezoek te laten brengen aan de Munsterkerk en hen op verantwoorde en aansprekende wijze iets mee te geven over de Munsterkerk op historisch, cultureel en religieus gebied.

Het aanbieden van een educatief programma om kinderen en jongeren (nader) kennis te laten maken met de katholieke geloofstraditie in de eigen stad en hoe deze levend wordt gehouden ten behoeve van persoonlijke groei en gemeenschapsvorming. Respect voor andere vormen van levensovertuiging is hierin gewaarborgd. Iedereen is welkom en moet zich welkom voelen. Verbinden, samen gedenken en samen vieren in vrijheid en met respect voor elkaar, zijn hierbij de uitgangspunten.

Didactische werkvormen

- instructie
- interactie
- opdracht
- samenwerking

Inhoud

- De kinderen wordt een speciaal voor en door MK800 ontworpen kleurplaat aangeboden.
- Nadat alle kinderen de kleurplaat hebben gekleurd worden de kleurplaten per school tentoongesteld in de Munsterkerk.
- Voor elke school worden twee tentoonstellingsweekenden gereserveerd. De ouders worden uitgenodigd om samen met hun kinderen (en andere geïnteresseerden) de tentoonstelling en daarmee de Munsterkerk te bezoeken.
>>link naar kalender MK800 volgt<<
- Ter ondersteuning wordt aanbevolen het boekje 'Kijk mee met Xan en Liv' en/of de Limburgse editie 'Kiek mit, mit Xan en Liv' voor te lezen.

Dit boekje geeft een inkijkje in de Munsterkerk en biedt een houvast om de kleurplaat en bijbehorende tentoonstelling in te leiden. Daarnaast biedt het houvast tijdens het gesprek over de kleurplaat/MK800.

Bijpassende materialen/opdrachten

- Kleurplaat 1 en 2 (ook te gebruiken kleurplaat 3)
- Uitnodiging kleurplatententoonstelling
- Boekje: 'Kijk mee met Xan en Liv'
- Boekje: 'Kiek mit, mit Xan en Liv'

Aan de kinderen van de groepen 1, 2 en 3 van de basisscholen in Roermond

Wauw wat heb jij de kleurplaat mooi ingekleurd. Het lijkt wel een echt schilderij!
Weet je nog waar ze ook zulke mooie ramen hebben als op jouw kleurplaat? Inderdaad dat is in de Munsterkerk. Die is al heeeeeeel oud en staat midden in Roermond.

Omdat jouw kleurplaat zo mooi is geworden, willen we die aan iedereen laten zien. Van >>datum<< tot >>datum<< hangt jouw kleurplaat in de Munsterkerk. Kom jij ook samen met jouw papa, mama, broertjes, zusjes en iedereen die je mee wilt nemen, kijken?

Tot snel!

Groetjes,
Xan en Liv

Doel

De kinderen van groep 4 t/m 6 kennis laten maken met de jubilerende Munsterkerk die 800 jaar bestaat in 2020.

Achtergrond

Deze lesbrief maakt onderdeel uit van het project MK800.

Op 1 oktober 1220 is de Munsterkerk ingewijd. Op dat moment was de bouw van het belangrijkste deel van deze kerk voltooid. In het jaar 2020 wordt dit 800-jarig bestaan herdacht en gevierd.

Het comité MK800 heeft zich de opdracht gesteld om alle kinderen en jongeren van het PO en VO uit Roermond een bezoek te laten brengen aan de Munsterkerk en hen op verantwoorde en aansprekende wijze iets mee te geven over de Munsterkerk op historisch, cultureel en religieus gebied.

Het aanbieden van een educatief programma om kinderen en jongeren (nader) kennis te laten maken met de katholieke geloofstraditie in de eigen stad en hoe deze levend wordt gehouden ten behoeve van persoonlijke groei en gemeenschapsvorming. Respect voor andere vormen van levensovertuiging is hierin gewaarborgd. Iedereen is welkom en moet zich welkom voelen. Verbinden, samen gedenken en samen vieren in vrijheid en met respect voor elkaar, zijn hierbij de uitgangspunten.

Didactische werkvormen

- instructie
- interactie
- opdracht
- samenwerking
- spelvorm

Inhoud

- De kinderen wordt een speciaal voor en door MK800 ontworpen lesbrief aangeboden. In deze lesbrief zijn een verhaal/een boekje en opdrachten verwerkt. Dit boekje geeft een inkijkje in de Munsterkerk en biedt houvast om de opdrachten uit te werken en het bezoek aan de Munsterkerk voor te bereiden. Daarnaast biedt het houvast tijdens het gesprek over MK800.

- Nadat de lesbrief is behandeld, brengen de kinderen een bezoek aan de Munsterkerk. In de Munsterkerk ontvangen de kinderen een, door de parochie ontworpen, speurtocht. Tijdens het bezoek aan de Munsterkerk is een van de priesters en/of zijn vrijwilligers aanwezig om vragen te beantwoorden.

>>boekingslink volgt (reserveer hier je bezoek)<<

- Indien gewenst, kan een VVV-gids een speciaal voor kinderen van groep 4 t/m 6 gemaakte rondleiding geven.

>>boekingslink volgt (reserveer hier je bezoek)<<

- Tevens is het mogelijk om op afspraak een korte uitleg gegeven worden bij het altaar op een van de galerijen waar in 2016 een reliekenschat is ontdekt.
>>aangeven bij boeking bezoek 'wel/niet reliekenschat'<<

Bijpassende materialen/opdrachten

- Brief 'Op bezoek in de Munsterkerk'
- Opdrachtenboek 'Op bezoek in de Munsterkerk'
- Speurtocht en/of VVV-rondleiding in de Munsterkerk
- Boekje: 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'

Bonusmateriaal

- Boekje: 'Kijk mee met Xan en Liv'
- Boekje: 'Kiek mit, mit Xan en Liv'
- MunsterkerKwartet (kwartet spel)
- **M**unsterkerk
emory (memoryspel)

Opdrachtenboek

'Op bezoek in de Munsterkerk'

Aan de kinderen van de groepen 4, 5 en 6 van de basisscholen in Roermond

Jullie kennen allemaal wel de Munsterkerk. De Munsterkerk is heel lang geleden gebouwd. 800 jaar geleden om precies te zijn. Roermond maakte toen deel uit van het Graafschap Gelre. Graaf Gerard IV van Gelre en zijn vrouw Margaretha van Brabant waren de baas.

Wij willen jullie graag vertellen waarom de Munsterkerk is gebouwd en wat daar allemaal te zien is. Is de kerk nog steeds hetzelfde als 800 jaar geleden? Wat doe je in de kerk? Wat kun je zien in de kerk?

Het Munsterplein waar de kerk staat, speelt een speciale rol in de geschiedenis van deze kerk. Het is een plein waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten en verhalen vertellen. Een plek waar leven is.

Wij hebben met mensen gepraat die veel over deze kerk weten en met mensen die in deze kerk werken. We hebben hier een boekje over gemaakt. Nadat je dit boekje gelezen hebt, kun je de opdrachten maken.

Veel succes!

Groetjes,
Xan en Liv

Opdrachtenboek 'Op bezoek in de Munsterkerk'

De opdrachten op dit blad horen bij het verhaal 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'. Lees eerst het verhaal met de informatieblokjes. Dit kun je ook samendoen. Hierna kun je (samen met een klasgenootje) de opdrachten maken.

Veel succes!

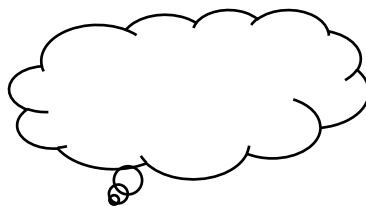
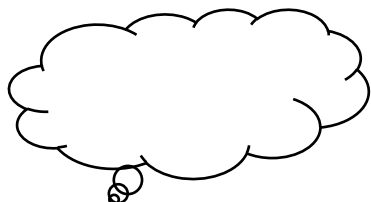
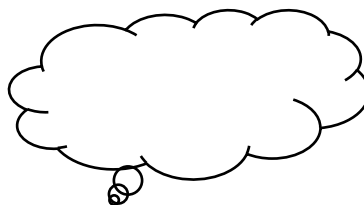
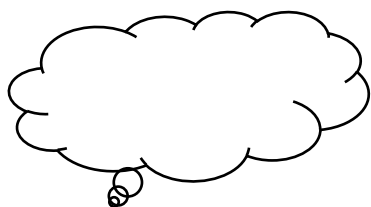

Wat ga je doen?

1. Lees het verhaal én de informatieblokjes goed door.
2. Bedenk waar je meer over wilt weten.
3. Vul hieronder de woorden of begrippen in.
4. Kies één onderwerp uit.
5. Zoek informatie over het onderwerp dat je hebt gekozen en maak hier een tekening over.

Ik wil graag meer weten over

Kaarsen

We versieren kaarsen – 1 voor jezelf en 1 om weg te geven

Dit heb je nodig:

- 2 (witte) stolpkaarsen
- Wit blaadje
- Stiften
- Sterke föhn
- Bakpapier

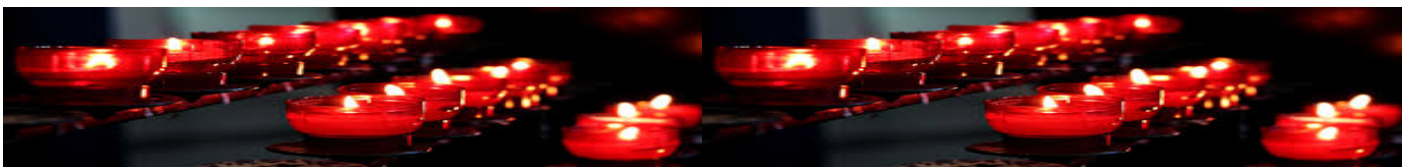
Aan de slag

1. Om je kaarsen te versieren met je eigen tekening, knip je allereerst je blaadje op maat van de kaars. Hij moet er precies omheen passen.
2. Daarna maak je een mooie tekening. Je kunt er eventueel ook nog iets opschrijven.
3. Als je tekening af is, rol je hem om de kaars heen.
4. Om de tekening rol je ook nog een bakpapiertje, zodat het gesmolten kaarsvet niet overal aan komt.
5. Je pakt nu de föhn. Je houdt de föhn net zolang op een plek totdat je de tekening 'donkerder' van kleur ziet worden. Dit betekent dat het kaarsvet er doorheen gedrongen is.
6. Als je hele tekening vast zit, kun je je bakpapiertje van de kaars afhaken en is je versierde kaars klaar!

Extra

Voor wie heb jij deze kaars(en) gemaakt?

Pak de kaars mooi in en geef de kaars aan diegene waar je die voor hebt gemaakt. Vertel ook waarom je deze kaars voor die persoon hebt gemaakt.

Muziek

We luisteren muziek

Gregoriaans is de officiële muziek van de katholieke kerk. Het is eenstemmige muziek zonder begeleiding van een instrument. De tekst is in het Latijn.

<https://www.youtube.com/watch?v=sVqalU2yKjI&list=PLDCC232F578976457&index=4>

Gospelmuziek is ontstaan op de katoenvelden in Amerika. Het is ritmische, religieuze muziek. De muziek wordt gezongen door een solist en een groot koor.

https://www.youtube.com/watch?v=1yUKOS_cEXY

Een koor is een groep mensen die samen zingt. In het fragment hoor je bijvoorbeeld een kinderkoor. Een koor kan allerlei soorten muziek zingen. Een koor wordt begeleid door 1 of meer instrumenten. <https://www.youtube.com/watch?v=oB-Nl1f41v4>

Een orgel is een groot muziekinstrument dat in een kerk staat. Net als bij een piano is er een toetsenbord, alleen is er bij een orgel niet 1 maar zijn meestal 3 of 4 toetsenborden. Een orgel kan heel veel verschillende tonen maken, omdat het heel veel orgelpijpen heeft.

<https://www.youtube.com/watch?v=LC-LT6aHWdY>

Vier muziekfragmenten invoegen

- luister naar de muziek op YouTube
- lees de toelichting
- omcirkel 3 woorden die jij het beste bij dat fragment vindt passen

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Gregoriaans	

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Orgel	

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Koor	

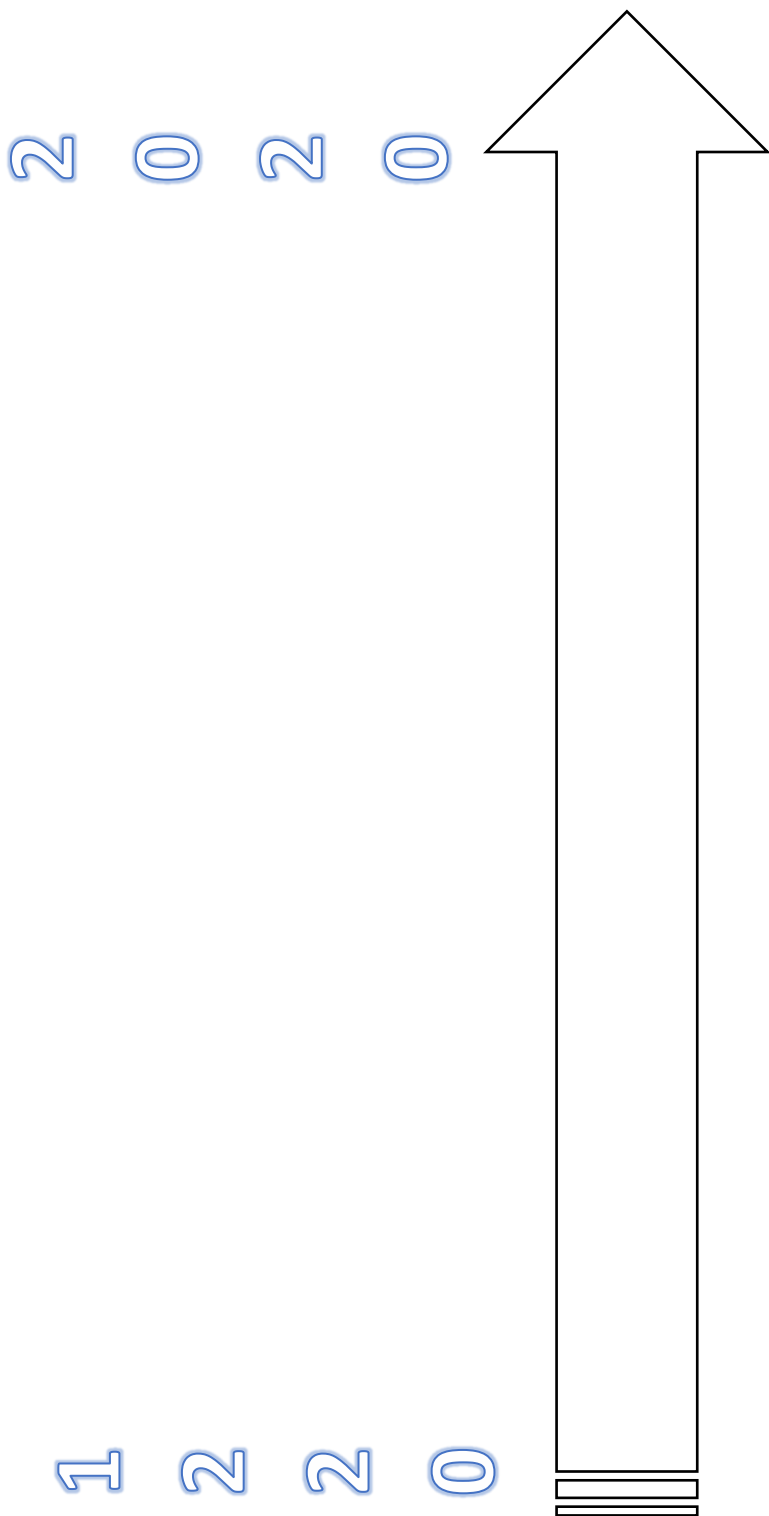
vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Gospelmuziek	

Terug in de tijd

Vul de tijdlijn in

1. Lees over het gebouw in 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'.
2. Knip de blokjes (volgende pagina) uit.
3. Plaats de blokjes in de juiste volgorde op de pijl.

Bouw
Munsterkerk

Munsterkerk
800 jaar

Opheffen abdij

Renovatie Pierre
Cuypers

Bouw
Munsterkerk

Verhalen in glas

We maken een glas-in-loodraam

Dit heb je nodig:

- Papier (gewoon A4 of A5 papier)
- Stiften
- Liniaal
- Keukenrol
- Zonnebloemolie
- Plakband

Een ontwerp maken

1. Bedenk een ontwerp.
2. Maak je tekening. Let erop dat je tekening helemaal ingekleurd is.
3. Als je tekening helemaal klaar is doe je voorzichtig zonnebloemolie op een stukje keukenrol. Hiermee ga je over je tekening heen. Let erop dat je de olie over de hele tekening wrijft.
4. Laat je tekening nu drogen.
5. Plak je tekening tegen het raam. Door de olie is je tekening doorzichtig geworden en heb je een eigen gals-in-loodraam gemaakt.

Klaar!

Extra

Organiseer een tentoonstelling van alle glas-in-loodramen.

Vertel het verhaal dat jouw glas-in-loodraam verteld.

In de kerk

Woordzoeker

Vind het woord en streep het weg.

Welk woord blijft over als je alle woorden weg hebt gestreept?

(De woorden staan van links naar rechts en van boven naar beneden geschreven. Let op, letters kunnen dubbel gebruikt worden.)

A	L	T	A	A	R	W	M	D	P	P	C
K	E	A	B	H	K	I	U	O	A	R	U
E	Z	B	I	O	O	E	M	O	S	A	Y
R	E	E	J	S	S	R	I	P	T	A	P
S	N	R	B	T	T	O	S	W	O	L	E
T	A	N	E	I	E	O	D	I	O	G	R
M	A	A	L	E	R	K	I	J	R	R	S
I	R	K	A	A	R	S	E	N	B	A	K
S	N	E	S	M	T	M	N	Z	E	F	R
K	E	L	K	E	K	I	A	A	L	B	E
G	E	Z	A	N	G	S	A	N	E	E	R
H	E	I	L	I	G	O	R	G	E	L	K

Albe
Altaar
Amen
Bel
Bijbel
Cuypers
Doop

Gezang
Heilig
Hostie
Kaarsenbak
Kelk
Kerstmis
Koster

Lezenaar
Mis
Misdienaar
Orgel
Pastoor
Praaggraf

Tabernakel
Wierook
Wijn
Zang

Spellen

1. Kwartetspel
2. Memoryspellen

Beeldverhaal

Opdracht

Pierre Cuypers heeft als architect de Munsterkerk tussen 1864 en 1891 gerenoveerd. Ook nu wordt er nog steeds aan de kerk gewerkt. Soms worden er zelfs verborgen schatten ontdekt. In 2016 werd er bijvoorbeeld een relikwenschat gevonden. Stel je voor, jij helpt mee met het onderhoud van de kerk en ontdekt een schat.

Schrijf een gedichtje waarin je over die vondst vertelt, of maak een tekening van de schat die jij vindt.

Doel

De kinderen van groep 7 en 8 kennis laten maken met de jubilerende Munsterkerk die 800 jaar bestaat in 2020.

Achtergrond

Deze lesbrief maakt onderdeel uit van het project MK800.

Op 1 oktober 1220 is de Munsterkerk ingewijd. Op dat moment was de bouw van het belangrijkste deel van deze kerk voltooid. In het jaar 2020 wordt dit 800-jarig bestaan herdacht en gevierd.

Het comité MK800 heeft zich de opdracht gesteld om alle kinderen en jongeren van het PO en VO uit Roermond een bezoek te laten brengen aan de Munsterkerk en hen op verantwoorde en aansprekende wijze iets mee te geven over de Munsterkerk op historisch, cultureel en religieus gebied.

Het aanbieden van een educatief programma om kinderen en jongeren (nader) kennis te laten maken met de katholieke geloofstraditie in de eigen stad en hoe deze levend wordt gehouden ten behoeve van persoonlijke groei en gemeenschapsvorming. Respect voor andere vormen van levensovertuiging is hierin gewaarborgd. Iedereen is welkom en moet zich welkom voelen. Verbinden, samen gedenken en samen vieren in vrijheid en met respect voor elkaar, zijn hierbij de uitgangspunten.

Didactische werkvormen

instructie

interactie

opdracht

samenwerking

spelvorm

Inhoud

De kinderen wordt een speciaal voor en door MK800 ontworpen lesbrief aangeboden. In deze lesbrief zijn een verhaal/boekje en opdrachten verwerkt. Dit boekje geeft een inkijkje in de Munsterkerk en biedt houvast om de opdrachten uit te werken en het bezoek aan de Munsterkerk voor te bereiden. Daarnaast biedt het houvast tijdens het gesprek over MK800.

Nadat de lesbrief is behandeld brengen de kinderen een bezoek aan de Munsterkerk. In de Munsterkerk volgen de kinderen een de door *Het Grootste Museum van Nederland* ontworpen audiotour. Tijdens het bezoek aan de Munsterkerk is een van de priesters en/of vrijwilligers aanwezig om vragen te beantwoorden.

>>boekingslink volgt (reserveer hier je bezoek)<<

Indien gewenst, kan op afspraak de toren van de Munsterkerk beklommen worden.

>>boekingslink volgt (reserveer hier je bezoek)<<

- Tevens is het mogelijk om op afspraak een korte uitleg gegeven worden bij het altaar op een van de galerijen waar in 2016 een reliekenschat is ontdekt.
>>aangeven bij boeking bezoek 'wel/niet reliekenschat'<<

Bijpassende materialen/opdrachten

- Brief 'Op zoek in de Munsterkerk'
- Opdrachtenboek 'Op zoek in de Munsterkerk'
- Audiotour in de Munsterkerk
- Boekje: 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'

Bonusmateriaal

- Boekje: 'Kiek mit, mit Xan en Liv'
- MunsterkerKwartet (kwartetspel)
- **M**unsterkerk
emory (memoryspellen)

Opdrachtenboek

'Op zoek in de Munsterkerk'

Aan de kinderen van groep 7 en 8 van de basisscholen in Roermond

Jullie kennen allemaal wel de Munsterkerk. De Munsterkerk is in de 13^e eeuw gebouwd. Wij horen je denken, dat is lang geleden. 800 jaar geleden om precies te zijn. Roermond maakte toen deel uit van het Graafschap Gelre. Graaf Gerard IV van Gelre en zijn vrouw Margaretha van Brabant waren de baas.

Wij willen jullie graag vertellen waarom de Munsterkerk is gebouwd en wat daar allemaal te zien is. Is de kerk nog steeds hetzelfde als 800 jaar geleden? Waarom bestaat de kerk nog? Wat doe je in de kerk? Wat kun je zien in de kerk?

Het Munsterplein waar de kerk staat, speelt een speciale rol in de geschiedenis van deze kerk. Het is een plein waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten, verhalen vertellen kortom een plek waar leven is.

Wij hebben met mensen gepraat die veel over deze kerk weten en met mensen die in deze kerk werken. We hebben hier een boekje over gemaakt. In dit boekje vind je ook informatieblokjes, waarin je meer te weten komt. Nadat je dit boekje gelezen hebt, kun je aan de slag met de opdrachten.

Veel succes!

Groetjes,
Xan en Liv

De opdrachten op dit blad horen bij het verhaal 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'. Lees eerst het verhaal met de informatieblokjes. Dit kun je ook samendoen. Hierna kun je (samen met een klasgenootje) de opdrachten maken.

Veel succes!

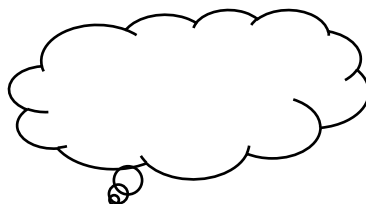
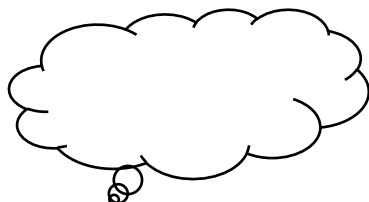
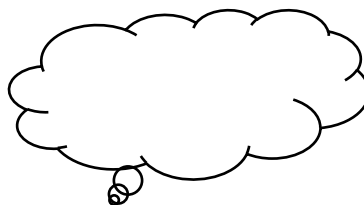
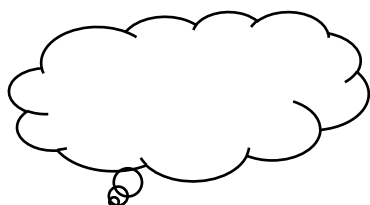

Wat ga je doen?

6. Lees het verhaal én de informatieblokjes goed door.
7. Bedenk waar je meer over wilt weten.
8. Vul hieronder de woorden of begrippen in.
9. Kies één onderwerp uit.
10. Zoek informatie over het onderwerp dat je hebt gekozen en maak hier een presentie over. Bijvoorbeeld een mindmap, een moodboard, een powerpointpresentie, een

Ik wil graag meer weten over

Kaarsen

We maken kaarsen

Dit heb je nodig:

- kaarsenlont of een draad dikke katoen
- lege toilettrollen
- plakband
- oude kranten
- kaarsresten
- een pan
- een lege bus Pringles

De mal maken

Je kunt zelf een mal maken van lege toilettrollen. Tape ze wel af aan de onderkant, zodat ze niet lekken.

Bevestig een lont met plakband in het midden aan de bodem van de mal. Aan de het stuk dat boven de mal uitkomt bevestig je een potlood die op de mal kan rusten.

De kaars maken

Vul de bodem van de pan met een laagje water en plaats het blik met de kaarsresten daarin.

Langzaam verhitten. (LET OP: De magnetron is ongeschikt voor het smelten van was.)

Leg ondertussen wat kranten klaar met de vormen of mallen erop. Als de kaarsresten gesmolten zijn kun je het in de mallen gieten. Probeer daarbij de kaarsenpit zo recht mogelijk te houden. Laat ze afkoelen. Als ze zo afgekoeld zijn dat je ze met de hand kunt oppakken, kun je ze uit de mal halen. Knip de kaarsenpit op maat.

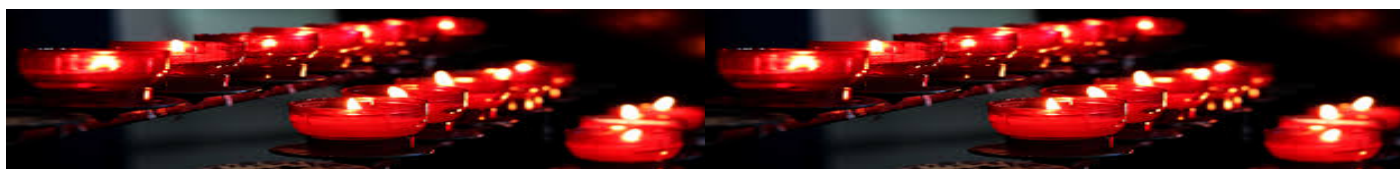
Extra

Voor wie of wat heb jij deze kaars(en) gemaakt?

Als het een cadeautje is, pak de kaars dan mooi in.

Maak dikke en dunne, lange en korte kaarsen.

Zoek eens uit welke kaars het langste brand.

Muziek

We luisteren muziek

Gregoriaans is de officiële muziek van de katholieke kerk. Het is eenstemmige muziek zonder begeleiding van een instrument. De tekst is in het Latijn.

<https://www.youtube.com/watch?v=sVqalU2yKjI&list=PLDCC232F578976457&index=4>

Gospelmuziek is ontstaan op de katoenvelden in Amerika. Het is ritmische, religieuze muziek. De muziek wordt gezongen door een solist en een groot koor.

https://www.youtube.com/watch?v=1yUKOS_cEXY

Een koor is een groep mensen die samen zingt. In het fragment hoor je bijvoorbeeld een kinderkoor. Een koor kan allerlei soorten muziek zingen. Een koor wordt begeleid door 1 of meer instrumenten. <https://www.youtube.com/watch?v=oB-Nl1f41v4>

Een orgel is een groot muziekinstrument dat in een kerk staat. Net als bij een piano is er een toetsenbord, alleen is er bij een orgel niet 1 maar zijn meestal 3 of 4 toetsenborden. Een orgel kan heel veel verschillende tonen maken, omdat het heel veel orgelpijpen heeft.

<https://www.youtube.com/watch?v=LC-LT6aHWdY>

Vier muziekfragmenten invoegen

- luister naar de muziek op YouTube
- lees de toelichting
- omcirkel 3 woorden die jij het beste bij dat fragment vindt passen

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Gregoriaans	

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Orgel	

vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Koor	

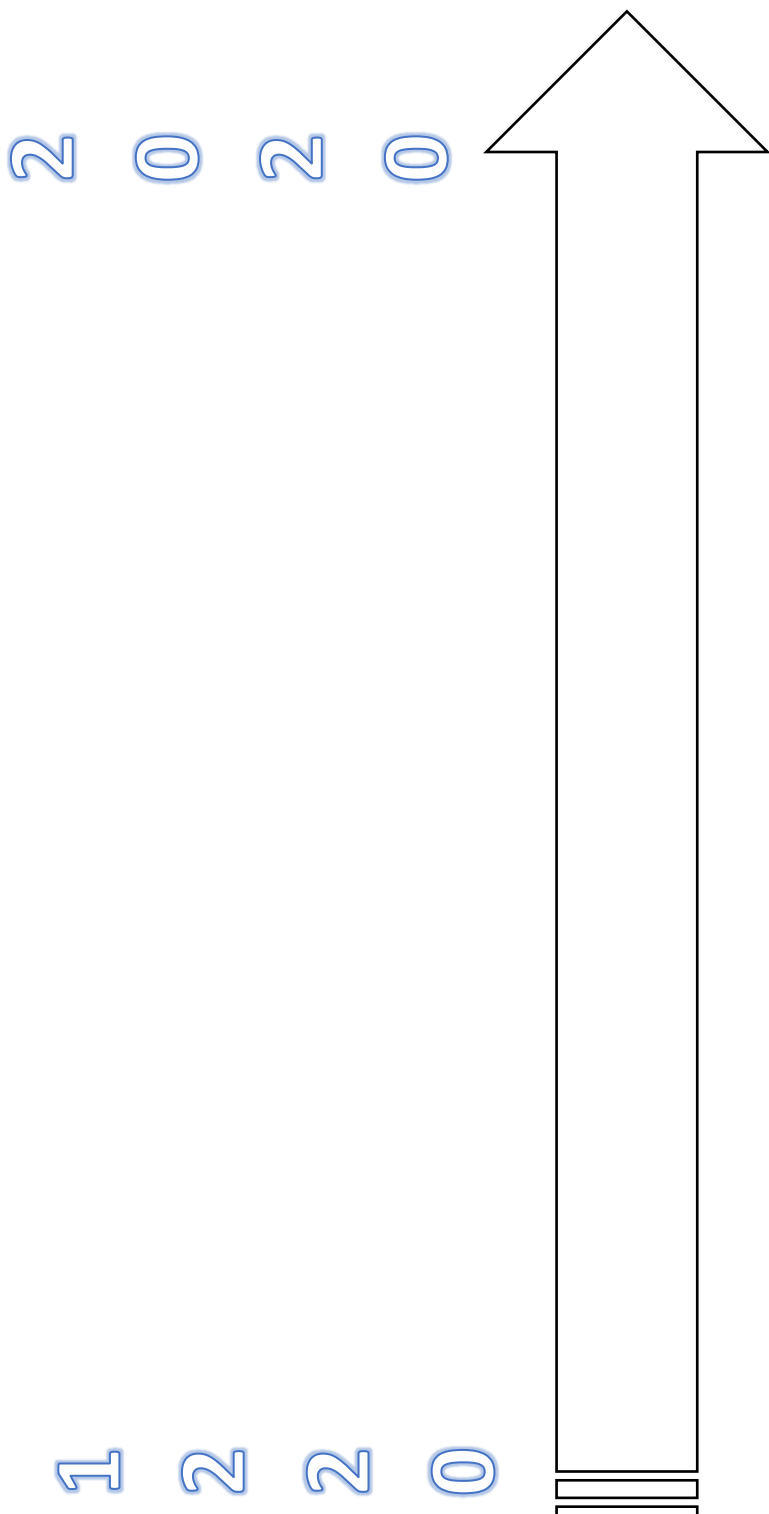
vrolijk	verdrietig
saai	gek mooi
	ernstig snel
blij	langzaam
Gospelmuziek	

Terug in de tijd

Vul de tijdlijn in

- 1 Lees over het gebouw in 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'.
- 2 Vul minimaal 5 gebeurtenissen op de tijdlijn in.
- 3 Hoeveel gebeurtenissen heb jij kunnen invullen?

Verhalen in glas

We maken een glas-in-loodraam

Let op: Lood is een giftig metaal. Je kunt er daarom voor kiezen om bij de verwerking ervan handschoenen te dragen. Was in ieder geval na gebruik je handen grondig met warm water en zeep en zorg ervoor dat je tijdens het aanbrengen niet je mond aanraakt of in aanraking komt met etenswaren.

Let op 2: De kleefkracht van het plaklood is permanent. Dat betekent dat het moeilijk of zelfs onmogelijk te verwijderen is zonder het glas te beschadigen. Bereid je werk dus goed voor.

Dit heb je nodig:

- Papier, pen en rekenmachine om de verdeling te berekenen
- Voldoende loodband (inclusief afdrukspatel)
- Schoonmaakpullen voor glas
- Sterke ontvetter (bijvoorbeeld wasbenzine)
- Fotolijst (met glas)
- Liniaal
- Meetlint
- Gewone viltstift
- Schaar
- Hobbymesje
- Glasverf

Een ontwerp maken

Bedenk eerst hoe het ontwerp eruit moet komen te zien. Eenvoudige rechthoeken, maar je kunt ook voor ruitjes gaan of een complexer ontwerp kiezen. Bekijk bestaande glas-in-loodramen en kies iets uit wat je mooi vindt en wat je zelf goed uit kunt voeren. Loodband is heel flexibel, waardoor je in plaats van rechte lijnen, ook ronde vormen kunt maken. Maak een tekening van je ontwerp op een blad dat je in de fotolijst kunt stoppen.

Maak de fotolijst eerst normaal schoon en gebruik daarna een sterke ontvetter zoals wasbenzine (gebruik geen terpentijn, omdat dat een laagje olie achterlaat). Na het schoonmaken, stop je jouw ontwerp in de fotolijst.

Knip het loodband op maat met een aantal centimeter marge. Verwijder de beschermfolie van de plakstrip en breng de eerste rij loodstrips in een richting aan. Als je een foutje hebt gemaakt, kun je deze na het aanbrengen nog makkelijk corrigeren. Als je tevreden bent over hoe de loodstrips zijn aangebracht, druk je het loodband met de afdrukspatel aan. Oefen daarna met de spatel druk uit op de zijkanten voor een authentiek effect. Met een hobbymes snij je de uitstekende stukken eenvoudig af. Druk de stukken waar de loodstrips elkaar kruisen ook goed aan met de spatel.

Tot slot maak je met de glasverf jouw glas-in-loodraam af.

Klaar!

Extra

Organiseer een tentoonstelling van alle glas-in-loodramen.
Vertel het verhaal dat jouw glas-in-loodraam verteld.

Werken in de kerk

Wie doet wat?

- 1 Lees over werken in de kerk in 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'.
- 2 Vul de puzzel in.
- 3 Wat lees je in de dikgedrukte vakjes van boven naar beneden?

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							

1. Iemand die voor een viering helpt met het klaarzetten van alle spullen die nodig zijn voor de viering.
2. Iemand die de baas is van een parochie.
3. Iemand die – namens de bisschop – een deel van het bisdom coördineert.
4. Iemand die tijdens de Heilige Mis voorleest uit de Bijbel.
5. Een leek die tijdens de Heilige Mis de priester ondersteunt.
6. Iemand die de baas is van een bisdom.
7. Iemand die onderpastoor is.
8. Iemand die gewijd is en als dienaar de pastoor helpt.

Vragen staat vrij

Stel je voor je bent een journalist en je moet een interview doen over de Munsterkerk die 800 jaar bestaat.

3. Bedenk wat het hoofdonderwerp van jouw interview is.
4. Bedenk wie je gaat interviewen.
5. Stel de vragen voor je interview op. Kies voor vragen die niet alleen met 'ja' of 'nee' beantwoord kunnen worden (open vragen).
6. Voer je interview uit.
7. Schrijf na je interview een stukje van ongeveer 500 woorden of maak een filmpje of vlog van jouw interview.
8. Stuur je tekst/filmpje/vlog in naar: munsterkerk800@ziggo.nl dan zorgen wij dat jouw interview op de website wordt geplaatst.

Beeldverhaal

Opdracht

Pierre Cuypers heeft als architect de Munsterkerk tussen 1864 en 1891 gerenoveerd. Ook nu wordt er nog steeds aan de kerk gewerkt. Soms worden er zelfs verborgen schatten ontdekt. In 2016 werd er bijvoorbeeld een relikwenschat gevonden. Stel je voor, jij helpt mee met het onderhoud van de kerk en ontdekt een schat.

Schrijf een gedichtje of een kort verhaal voor een Nederlandse krant, waarin je over die vondst vertelt. Als je liever tekent dan mag je er ook een korte strip van maken.

Kwartetspel

Categorie	Tekening 1	Tekening 2	Tekening 3	Tekening 4
Gebouw	Pierre Cuypers ⁴	Buitenkant kerk ⁴	Binnenkant kerk ¹	Glas-in-loodraam ¹
Priesterkoor	Kaars ⁴	Ambo ⁴	Tabernakel ⁴	Altaar ⁴
Mensen	Priester ⁴	Diaken ⁵	Misdienaars ³	Bisschop ²
Muziek	Orgel ¹	Liedboeken ¹	Koor ²	Kerkklok ¹
Liturgisch vaatwerk	Kelk ⁴	Hostieschaal ⁴	Wierookvat ⁴	Flambouwen ⁴
Beelden	Kruis ⁴	Christoffel ⁴	Bernardus ⁴	Maria (OLV Vogelsangh) ⁴
Kunstwerken	Passieretabel ⁴	Marianum ⁴	Kroonluchter ⁴	Praalgraf ⁴

Spelregels 'MunsterkerKwartet'

Het kwartetspel bestaat uit 28 kaarten die samen 7 kwartetten vormen.

Een kwartet bestaat uit 4 kaarten die bij elkaar horen. Je herkent de kwartetten aan hun categorie (bijvoorbeeld 'beelden') en kleur (bijvoorbeeld 'groen').

Het doel van het spel is zoveel mogelijk kwartetten te sparen.

Bij 2 spelers: Schud de kaarten en geef elke speler 5 kaarten. De rest van de kaarten leg je op een stapel.

Bij 3 of meer spelers: Schud de kaarten en verdeel ze over de spelers die meespelen.

Start

Neem de kaarten in je hand en laat ze aan niemand zien. Wanneer een speler direct een kwartet toebedeeld krijgt, zegt hij "Kwartet" en legt hij deze voor zich open op tafel.

De speler die links van de deler zit, mag beginnen.

Wanneer je van een kwartet één of meer kaarten hebt, mag je de ontbrekende kaart aan één van de andere spelers vragen.

Noem de kaart van het kwartet dat je wilt hebben, bijvoorbeeld "Christoffel". Dus: "Mag ik van jou 'Christoffel'?" Je kunt ook de categorie of kleur erbij benoemen. Dus: "Mag ik van jou van beelden 'Christoffel'?" of "Mag ik van jou van 'groen' 'Christoffel'?". Als de speler de gevraagde kaart heeft, moet hij deze geven en mag je nog een kaart aan één van de spelers vragen. Heeft hij de kaart niet, dan is je beurt voorbij en is de speler die de kaart niet had aan de beurt. Bij twee spelers pak je een kaart van de stapel, als de ander de kaart die jij vraagt niet heeft.

Wanneer alle kwartetten compleet zijn is het spel voorbij. De speler met de meeste kwartetten is de winnaar!

MunsterKwartet is een spel voor het PO.

©Quantiquali tbv 800 jaar Munsterkerk

Foto's: Astrid Goessen – Quantiquali¹, Frans van Galen – Bisdome Roermond², Jean-Pierre Geusens – FOCUSS 22³, Marco van 't Klooster – Kerk en IT⁴, Wim Koopman – gratis internet foto⁵

Roermond, september 2020

MunsterkerKwartet

Memoriespel

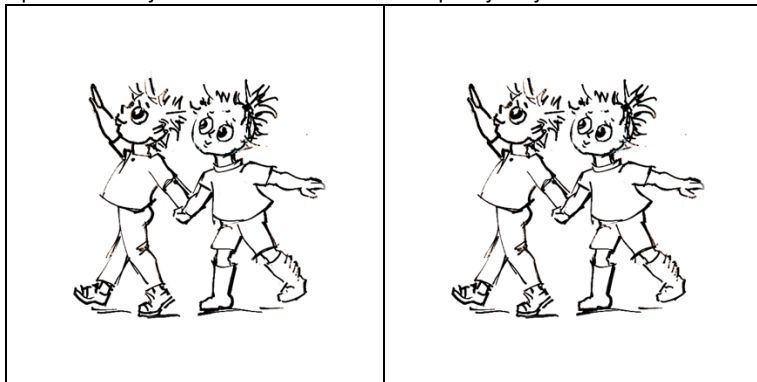
Afbeeldingen > zie kwartet spel

Munsterkerk emory

Spelregels 'Munsterkerk Memory'

Het spel bevat 20 sets van kaartjes. Dit spel geeft hierin twee keuzemogelijkheden.
Er bestaan twee edities van 'Munsterkerk Memory': *Foto editie* en *Editie: Xan en Liv*.

Op beide kaartjes van de set staat hetzelfde plaatje. Bijvoorbeeld:

Bij aanvang van het spel worden de kaartjes met de afbeelding naar beneden op tafel gelegd. Om de beurt draait elke speler twee kaartjes om en spreekt hardop uit wat er op de kaartjes staat. Let op dat ook de andere spelers niet alleen horen maar ook zien welke kaartjes omgedraaid worden. Als de omgedraaide kaartjes een set vormen dan zijn deze voor de speler. De speler mag nu nogmaals twee kaartjes omdraaien, net zolang totdat hij twee kaartjes omdraait die niet bij elkaar horen. Als de speler twee kaartjes omdraait die niet bij elkaar horen, worden deze opnieuw met de afbeelding naar beneden op tafel gelegd en is de volgende speler aan de beurt. De speler gaat door totdat er geen kaartjes meer op tafel liggen. De speler die aan het einde van het spel de meeste sets heeft, heeft gewonnen.

De moeilijkheidsgraad van het spel wordt mede bepaald door de hoeveelheid kaartjes die in het spel zijn. De moeilijkheidsgraad wordt door de spelers zelf bepaald.

Het spel kan worden ingezet ter bevordering van de woordenschat binnen het basisonderwijs (PO). Tevens worden de sociale vaardigheden bij het spelen van het spel getraind.

©Quantiquali tbv 800 jaar Munsterkerk

Illustraties: Henriëtte Janssen-Klaar

Foto's: Astrid Goessen – Quantiquali, Marco van 't Klooster – Kerk en IT
Roermond, september 2020

Kinderboeken

Kijk mee met Xan en Liv

'Kijk mee met Xan en Liv' is een kinderboek voor kinderen van 4 tot 9 jaar. Xan en Liv zijn twee kinderen die op bezoek zijn in Roermond en een kijkje nemen in de Munsterkerk. Daar ontdekken zij een aantal schatten die de Munsterkerk rijk is.

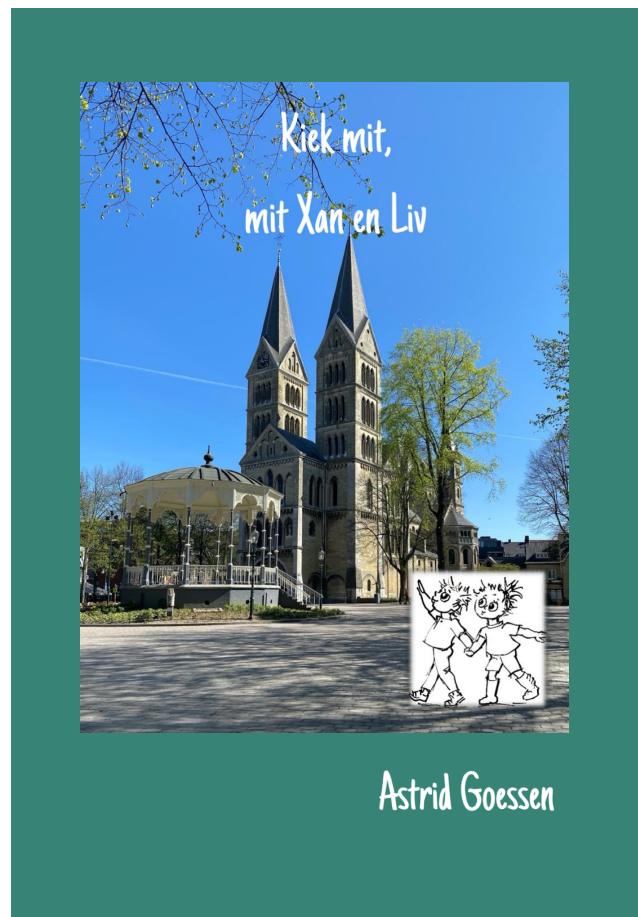
De tekst op de linkerpagina, vertelt het verhaal op de rechterpagina.

Kiek mit, mit Xan en Liv

'Kiek mit, mit Xan en Liv' is e kienjerbook veur kienjer van 4 toet 9 jaar. Xan en Liv zeen twee kienjer die op bezeuk zeen in Remunj en e kiekske naeme in de Munsterkèrk. Dao óntdèkke ze 'n deil sjatte die de Munsterkèrk riek is.

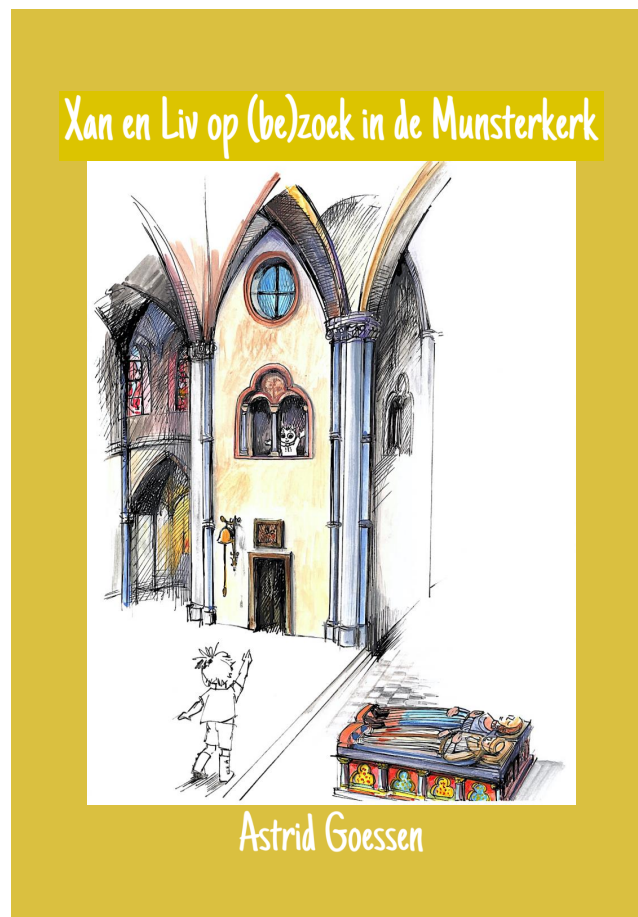
'Kiek mit, mit Xan en Liv' is de Limburgse editie van 'Kijk mee met Xan en Liv'.

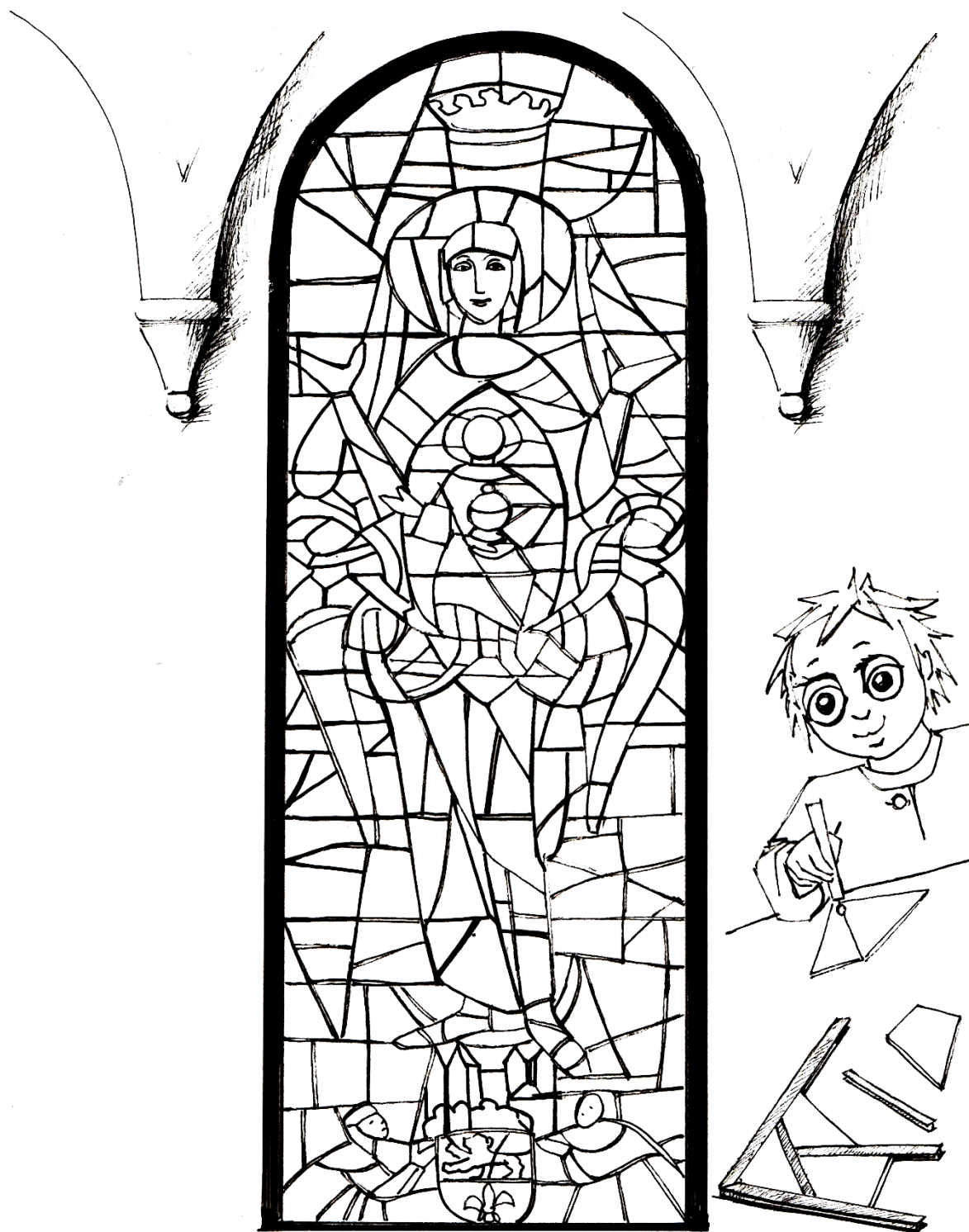
Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk

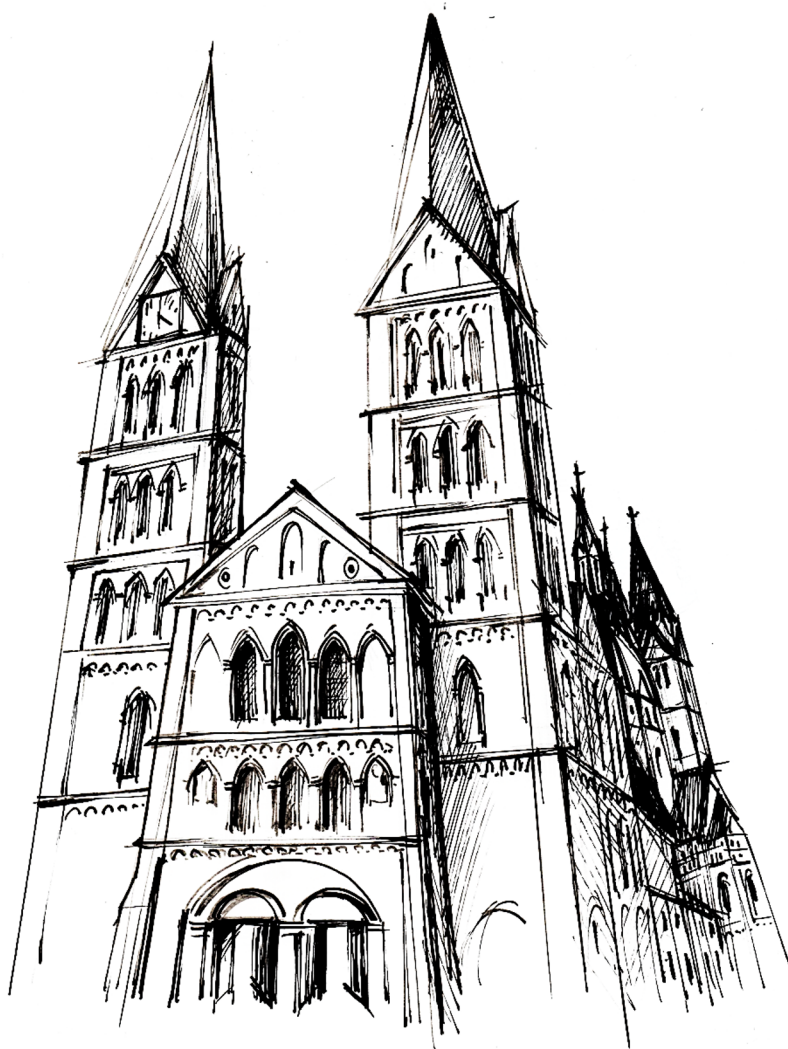
'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk' is een kinderboek voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Xan en Liv zijn twee kinderen die op bezoek zijn in Roermond en gaan op (be)zoek in de Munsterkerk. Daar ontdekken zij een aantal schatten die de Munsterkerk rijk is.

Door foto's met de getekende Xan en Liv te combineren gaat het verhaal nog meer leven.

Literatuur en referenties

- Buter, A. (2001). Meervoudige intelligentie coöperatief leren en. Utrecht. Geraadpleegd van <http://www.fisme.science.uu.nl/publicaties/literatuur/6152.pdf>
- David, C. (2015). *Béhaviorisme vs connectivisme : L'apport des environnements informatiques pour l'apprentissage humain dans l'hexagone*. Paris: HAL. Geraadpleegd van <https://hal.sorbonne-universite.fr/hal-01134067>
- Emonds, E. (2011). De gemotiveerde leerling. *Egoscoop*, 16(2), 145.
- Goessen, A. J. G. A. (2019a). *Eindrapportage Afstudeerproject - Gepersonaliseerd Leren en Eigentijds Curriculum -Als coach op weg via visie naar praktijk -Een pedagogische handreiking*. Roermond.
- Goessen, A. J. G. A. (2019b). *Stap-voor-stap Een pedagogische handreiking voor docenten op het pad van de persoonlijke leerweg*. Roermond.
- Kerpel, A. (2014). Wij-leren.nl. Geraadpleegd van <https://wij-leren.nl/leeromgevingen.php>
- Ryan, R., & Deci, E. (2000a). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54–67. <https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1020>
- Ryan, R., & Deci, E. (2000b). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *The American psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 1–8. Geraadpleegd van http://er.dut.ac.za/bitstream/handle/123456789/69/Siemens_2005_Connectivism_A_learning_theory_for_the_digital_age.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Smet, M. de, Brand-Gruwel, S., Kirschner, P., Kester, L., & Merriënboer, J. van. (2013). Weten Wat Werkt en Waarom. *Weten Wat Werkt en Waarom*, 2(4), 1–60. Geraadpleegd van <http://archief.kennisnet.nl/onderzoek/alle-onderzoeken/4w-weten-wat-werkt-en-waarom-2014-4/>
- Valcke, M. (2010). *Onderwijskunde als ontwerpwetenschap - Een inleiding voor ontwikkelaars en voor toekomstige leerkrachten*. Gent: Academia Press.
- Van Middendorp, H. (2015a). Succesvol differentiëren. *Canon beroepsonderwijs echo*, (mei), 1–5. Geraadpleegd van <http://www.canonberoepsonderwijs.nl/Succesvol-differentieren>
- Van Middendorp, H. (2015b). Talenten beter ontwikkelen Differentiëren noodzakelijk Onbekendheid als knelpunt Differentiëren nader bekeken, 1–5.
- Verdoorn, M. (2014). Wij-leren.nl. Geraadpleegd van <https://wij-leren.nl/differentiatie-zelfregulatie.php>

Bijlage

Oplossing woordzoeker (opdrachtenboek 'Op bezoek in de Munsterkerk')

In de kerk

Woordzoeker

Vind het woord en streep het weg.

Welk woord blijft over als je alle woorden weg hebt gestreept? **Munsterkerk**

(De woorden staan van links naar rechts en van boven naar beneden geschreven. Let op, letters kunnen dubbel gebruikt worden.)

A	L	T	A	A	R	W	M	D	P	P	C
K	E	A	B	H	K	I	U	O	A	R	U
E	Z	B	I	O	O	E	M	O	S	A	Y
R	E	E	J	S	S	R	I	P	T	A	P
S	N	R	B	T	T	O	S	W	O	L	E
T	A	N	E	I	E	O	D	I	O	G	R
M	A	A	L	E	R	K	I	J	R	R	S
I	R	K	A	A	R	S	E	N	B	A	K
S	N	E	S	M	T	M	N	Z	E	F	R
K	E	L	K	E	K	I	A	A	L	B	E
G	E	Z	A	N	G	S	A	N	E	E	R
H	E	I	L	I	G	O	R	G	E	L	K

Albe
Altaar
Amen
Bel
Bijbel
Cuypers
Doopt
Gezang

Heilig
Hostie
Kaarsenbak
Kelk
Kerstmis
Koster
Lezenaar
Mis

Misdienaar
Orgel
Pastoor
Praaggraf
Tabernakel
Wierook
Wijn
Zang

Werken in de kerk

- 1 Lees over werken in de kerk in 'Xan en Liv op (be)zoek in de Munsterkerk'.
- 2 Vul de puzzel in.
- 3 Wat lees je in de dikgedrukte vakjes van boven naar beneden?

1.		K	O	S	T	E	R										
2.			P	A	S	T	O	O	R								
3.						D	E	K	E	N							
4.		L	E	C	T	O	R										
5.							M	I	S	D	I	E	N	A	A	R	
6.		B	I	S	S	C	H	O	P								
7.	K	A	P	E	L	A	A	N									
8.							D	I	A	K	E	N					

1. Iemand die voor een viering helpt met het klaarzetten van alle spullen die nodig zijn voor de viering.
2. Iemand die de baas is van een parochie.
3. Iemand die – namens de bisschop – een deel van het bisdom coördineert.
4. Iemand die tijdens de Heilige Mis voorleest uit de Bijbel.
5. Een leek die tijdens de Heilige Mis de priester ondersteunt.
6. Iemand die de baas is van een bisdom.
7. Iemand die onderpastoor is.
8. Iemand die gewijd is en als dienaar de pastoor helpt.